

2012-06-26

**Nationell samordning för att
motverka brottslighet i samband
med idrottsarrangemang**

Ku 2011:03

**Skrivelse med anledning av riksdagens beslut om
anmälningsplikt vid idrottsarrangemang**

1. Inledning

Med begagnande av sin initiativrätt i 3 kap. riksdagsordningen föreslår justitieutskottet i sitt betänkande 2010/11: JuU 28 att riksdagen gör ett tillkännagivande till regeringen om att snarast återkomma med ett förslag om anmälningsplikt som ska kunna träda i kraft 2012. Riksdagens majoritet har ställt sig bakom detta initiativ (rskr 2010/11:324).

Som nationell samordnare och ansvarig för utredningen ”Nationell samordning mot brottslighet i samband med idrottsarrangemang” (Ku 2011:03) har jag fått i uppgift av regeringen att redovisa hur andemeningen i riksdagens beslut bäst kan uppfyllas. Inom ramen för detta uppdrag har jag – utöver att ta del av bakomliggande beredningsmaterial – inhämtat yttranden från Rikspolisstyrelsen (RPS) och Riksidrottsförbundet (RF) som samlande organ för svensk idrott. RF har i sin tur erbjudit vissa specialidrottsförbund (SF) att inkomma med synpunkter.

Den 11 april 2012 lämnade jag ett delbetänkande *Mindre våld för pengarna* (SOU 2012:23) som i stora stycken har bäring på den fråga riksdagen behandlat. Inte minst gäller detta vissa förslag till ändringar i lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang.

Under senare delen av mars 2013 ska jag lämna ett slutbetänkande.

2. Bakgrund

Lagen om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang tillkom för att förstärka skyddet mot läktarvåld, skadegörelse och annan brottslighet inne på och utanför idrottsarenor. Enligt lagen om tillträdesförbud kan en person förbjudas att besöka ett idrottsarrangemang som anordnas på en idrottsanläggning om det på grund av särskilda omständigheter finns risk för att han eller hon kommer att begå brott under idrottsarrangemanget. Ett tillträdesförbud beslutas av åklagare.

Lagen ändrades den 1 april 2009 för att öka skyddet mot ordningsstörningar. Bland annat infördes en möjlighet även för polismyndigheter att anmäla behov av tillträdesförbud till åklagare. Tidigare kunde enbart idrottsorganisationer ansöka om tillträdesförbud. Vidare infördes en möjlighet för åklagare att meddela interimistiska tillträdesförbud, om ett slutligt avgörande av frågan av särskilda skäl inte kan avvaktas. Det infördes också en bestämmelse om att den som stör ordningen eller äventyrar säkerheten vid ett idrottsarrangemang är skyldig att på tillsägelse av polisman följa med till förhör, om det kan antas att det föreligger förutsättningar för interimistiskt tillträdesförbud. Vägrar han eller hon får polisman ta med honom eller henne till förhör.

Frågan om s.k. anmälningsplikt har diskuterats i olika sammanhang. Anmälningsplikt har beskrivits så att personer med tillträdesförbud eller som är dömda för våldsbrott eller ordningsstörningar relaterade till idrottsarrangemang ska kunna åläggas en skyldighet att anmäla sig hos polisen vid tidpunkten för arrangemanget.

Enligt riksdagsbeslutet bör man snarast införa en anmälningsplikt. Det skulle enligt riksdagsmajoriteten innebära större möjligheter att hålla kända bråkstakar borta från arenorna och att undvika bråk, våld och skadegörelse som uppkommer i anslutning till idrottsarrangemang. En sådan anmälningsplikt ska utformas i enlighet med de regler som gäller i fråga om grundlagsfästa rättigheter enligt regeringsformen och Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen). Åtgärden måste enligt riksdagsbeslutet utformas så att den inte går längre än vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som föranlett begränsningen.

3. Förslag till förändringar inom området i delbetänkandet *Mindre våld för pengarna*

Lagen om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang har haft en positiv effekt för att minska störningar men likväl lider lagen trots vidtagna skärpningar av

vissa brister. Detsamma gäller klubbarnas möjligheter att på privaträttslig grund utfärda s.k. arrangörsavstängningar. I det delbetänkande jag lämnade i april 2012 föreslås vissa justeringar i avsikt att öka effekten av lagen. I kort-het kan dessa sammanfattas enligt följande:

- Tillträdesförbudstiden bör utökas upp till tre år. Detta kommer att ge en betydande avskräckande effekt.
- Tillträdesförbuden bör gälla även ett visst område utanför arenan. I dag kan de som har tillträdesförbud vara med och störa ordningen utanför arenan såväl före som efter en match, vilket förtar en del av verkan med tillträdesförbudet. Rikspolisstyrelsen (RPS) bör ges i uppdrag att närmare utforma lokala riktlinjer.
- Straffskalan vid överträdelser av tillträdesförbudet bör höjas till högst ett år. Detta är i paritet med tiden vid kontaktförbud. Med förlängd tid för tillträdesförbud bör också strafftiden förlängas för överträdelser av tillträdesförbudet.

För att lagen om tillträdesförbud ska vara effektiv krävs att klubbarna har möjlighet att föra register över dem som har tillträdesförbud och arrangörs-avstängning, så att klubbarna har möjlighet att identifiera och förhindra dessa personer att komma in på arenan. I dag krävs det beslut från Datainspektionen om undantag från 21 § i personuppgiftslagen för att få föra ett sådant register.

Jag föreslår i delbetänkandet att det tillkommer ett nytt kapitel 2 i lagen om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang, som ger möjlighet att föra ett gemensamt nationellt register över personer med tillträdesförbud och arrangörsavstängning. Vad gäller villkoren för detta har jag på flertalet punkter följt de villkor Datainspektionen (DI) uppställt när Djurgårdens Elitfotboll AB gavs rätten att föra ett sådant partiellt register.

Jag föreslår vidare att Riksidrottsförbundet (RF) får ansvaret för ett nationellt register.

Under utredningsarbetets gång har vidare förbättringar skett vad avser praktiska rutiner för att upprätta och pröva anmälningar, att tillse att tillträdesförbud kan avse flera sporter m.m. Jag har även föreslagit att riksåklagaren utfärdar en rekommendation att särskilt utsedda åklagare med regionalt ansvar handlägger beslut om tillträdesförbud.

Sammanfattningsvis menar jag att en reviderad lag om tillträdesförbud, inklusive möjligheten att föra ett gemensamt nationellt register över personer med tillträdesförbud och arrangörsavstängning, har goda förutsättningar att bli ett betydligt vassare vapen i kampen mot huliganism inom

idrotten. Det är ett välkänt faktum att risksupportrar oftast ser ett tillträdesförbud som ett allvarigare straff än de flesta andra påföljder i rättskedjan.

4. Utländska erfarenheter

I avsikt att studera hur ett system som innehåller anmälningssplikt fungerar utomlands gjorde utredningen en studieresa till England i början av maj. Från denna resa inhämtades följande information om anmälningssplikt:

Anmälningssplikten gäller endast när engelska landslaget eller engelska klubbar spelar utanför England eller Wales. Då måste de som har Football Banning Order (motsvarar tillträdesförbud i Sverige), ca 3 000 personer, lämna in sitt pass på en polisstation fem dagar innan matchen ska spelas (ibland kan man stipulera att det ska vara tio dagar innan matchen). Passen kan sedan hämtas ut, när matchen har påbörjats. Detta kombineras i vissa fall med att personen ska anmäla sig på en polisstation.

Anmälningssplikt vid matcher mellan engelska klubbar i England har aldrig förekommit och regelverket tillåter inte heller detta.

Skottland har nyligen infört det engelska systemet som i övrigt vad avser anmälningssplikt saknar motsvarigheter i Europa.

Själva tillträdesförbudet i dess engelska tappning (Football Banning Order) innebär att en engelsk domstol kan utfärda ett tillträdesförbud för någon som begått en straffbelagd handling eller misstänks kunna störa ordningen vid en fotbollsmatch. Förbudet avser alla professionella matcher i England och Wales. Domstolen har möjlighet att utfärda ett sådant förbud som tillägg till ett bötesstraff eller fängelsestraff.

I de fall en individs beteende varit av den arten att det inte motiverar ett sådant beslut men likväl får bedömas som klart klandervärt kan klubben besluta om en arrangörsavstängning (Ground Regulations, Stadium Ban, Club Ban). Dessa avstängningar kan bara avse den egna klubbens hemma-matcher. Denna form av avstängning verkar användas mer frekvent i England än i Sverige. En person kan stängas av ett antal matcher vid dåligt uppförande, t.ex. på grund av grovt språkbruk. Man kan också göra upp kontrakt för personer som vill bättra sig och man kan även utdela varning.

Lagen om tillträdesförbud (Football Banning Order) infördes efter fotbollssäsongen 2000. Systemet med arrangörsavstängningar har funnits under en betydligt längre tid. Den engelska utformningen av tillträdesförbud har enligt samstämmiga uppgifter haft påtagligt goda effekter när det gäller arbetet att reducera idrottsrelaterat våld.

5. Yttrande från Rikspolisstyrelsen (RPS)

I sitt remissvar på departementspromemorian ”Ytterligare åtgärder för att motverka ordningsstörningar i samband med idrottsarrangemang” (Ds 2009:20) har RPS ställt sig positiv till en anmälningsskyldighet även om det inte fanns konkreta lagförslag. Som framgår av det följande har man på min begäran ytterligare en gång förutsättningslöst studerat frågan om anmälningsskyldighet ur ett polisiärt perspektiv. Sammanfattningsvis menar man nu att ett system med anmälningsskyldighet kan bli en väldigt stor och ingripande rörelseinskränkning och innan systemet för anmälningsskyldighet föreslås måste andra åtgärder övervägas först.

RPS har i sitt yttrande till utredningen i denna fråga anfört i huvudsak följande :

Den första fråga man måste ta ställning till är vad som egentligen avses med anmälningsskyldighet. Det är av intresse hur den ska utformas, var man ska anmäla sig och inte minst vad som ska ske med personen som har anmälningsskyldighet men som inte uppfyller den. Den mest principiella frågan handlar dock om begränsningen av den enskildes rörelsefrihet. Samtliga dessa aspekter har enligt RPS bäring på polisens roll.

Rörelsefrihet

Var och en är i förhållande till det allmänna bl.a. tillförsäkrad frihet att förflytta sig inom riket (2 kap. 8 § regeringsformen). Denna rörelsefrihet får dock begränsas genom lag (2 kap. 20 § p. 3 regeringsformen). En sådan begränsning får dock endast ske för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle. Begränsningen får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett den och inte sträcka sig så långt att den utgör ett hot mot den fria åsiktsbildningen såsom en folkstyrelsens grundvalar. Begränsningen får inte göras enbart på grund av politisk, religiös, kulturell eller annan sådan åskådning.

Av tilläggsprotokollet nr 4 till Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna framgår vidare att var och en har rätt att fritt röra sig. Denna rätt får inskränkas under förutsättning att inskränkningen anges i lag. Vidare måste inskränkningen vara nödvändig i ett demokratiskt samhälle med hänsyn till statens säkerhet eller den allmänna säkerheten, för att upprätthålla den allmänna ordningen eller förhindra brott eller för att skydda hälsa eller moral eller annans fri- och rättigheter.

En rörelsebegränsning som anmälningsskyldighet kan således vara möjlig att införa, men det krävs lagstöd för att rörelsefriheten ska kunna inskränkas. Ändamålet med inskränkningen skulle vara att förebygga brott och motverka

idrottsanknuten brottslighet samt upprätthålla den allmänna ordningen och säkerheten vid ett arrangemang.

Nästa fråga är om en sådan begränsning av den anmälningsskyldiges rörelsefrihet står i proportion till det behov eller det resultat som man vill uppnå. För att ta ställning till det behöver man närmare se på anmälningsskyldighets utformning, omfattning och förväntat resultat.

När ska anmälningsskyldighet tillgripas

Vad som egentligen avses med anmälningsskyldighet och när den ska tillämpas behöver klargöras. Det finns flera tänkbara alternativ:

För det första kan anmälningsskyldighet vara ett likvärdigt alternativ till tillträdesförbud. Det skulle då innebära att åklagare eller domstol kan bestämma om en person ska beläggas med tillträdesförbud eller anmälningsskyldighet om det finns en risk för att denne kan komma att begå brott under idrottsarrangemanget och brottet är ägnat att störa ordningen eller säkerheten.

Ett annat alternativ är att anmälningsskyldighet får tillgripas när en person överträder ett tillträdesförbud och det är vid de tillfällena som personen ska anmäla sig. Det blir då som ett andra steg efter tillträdesförbud.

Ett tredje alternativ är att det ska användas både i stället för tillträdesförbud och vid överträdelse av tillträdesförbud.

Ett fjärde alternativ är att när en person gör sig skyldig till våldshandlingar i samband med ett idrottsarrangemang ska denne även dömas till anmälningsskyldighet.

Anmälningsskyldighet är en betydligt mer ingripande åtgärd mot den enskilde som ju åläggs att mer eller mindre frekvent fysiskt förflytta sig till annan ort än tillträdesförbudet som endast utestänger personen från viss plats. Alternativen 2 och 4 framstår därför som mer proportionerliga lösningar än alternativen 1 och 3.

Var ska personen anmäla sig

En annan fråga man måste ta ställning till är var personen ska anmäla sig. Om anmälan ska ske på polisstation kräver det att den är öppen och bemannad. Det måste därför ifrågasättas om anmälan måste ske på en polisstation. För att det ska bli aktuellt bör det finnas behov av polisens särskilda kompetens.

Nästa fråga är, om man utgår från polisstation, vilken polisstation i sådant fall? Är det polisstationen som finns på hemorten eller den som finns på orten där arbetsplatsen är belägen? Om personen bor på samma ort som polisstationen och arenan där matchen ska spelas kan någon positiv effekt inte utvinnas. En annan fråga man måste ta ställning till är om det är rimligt att låta den enskilde anmäla sig på en polisstation på en annan ort än hemorten eller arbetsplatsen. Ett exempel är en person som bor i Solna och som inte får gå på en match på Råsunda Fotbollsstadion. Var ska den personen anmäla sig? Kan det anses rimligt att personen ska anmäla sig på en annan ort, långt från hemmet samtidigt som personen ifråga inte har gjort sig skyldig till en brottslig gärning?

När det är match under högsäsong kan en anmälningsplikt innebära för den enskilde att han i princip får anmäla sig, om det gäller de högre serierna, varje dag eftersom det är match varje dag. Ett exempel på hur omfattande det kan bli kan belysas genom följande exempel. En Djurgårdssupporter kan idag få tillträdesförbud när det gäller både fotboll och ishockey. Det innebär 55 matcher i ishockey, förutom slutspel och kvalificeringar, och 30 matcher inom fotbollen, förutom cup och kvalificeringar. Det innebär knappt ett hundratal matcher för en individ. Det blir mycket inte bara för den enskilde att anmäla sig i den omfattningen utan det blir även omfattande för, om det blir till polisen, för den polisstation som anmälan ska ske till.

Det kan därför starkt ifrågasättas om en så ingripande åtgärd mot en enskild står i rimlig proportion till vad man uppnår.

Om personen inte anmäler sig

Vad ska ske om personen inte anmäler sig? När det gäller frågan om vad som ska ske om personen inte anmäler sig kan påföljden vara böter eller fängelse.

Ett annat problem är den som har anmälningsplikt men inte av något skäl kan anmäla sig. Man kan tänka sig att personen i fråga säger att han eller hon t.ex. är sjuk, på semester eller på resa i tjänsten. Det måste ifrågasättas om ett sådant påstående innebär att personen inte behöver anmäla sig eller ska det finnas möjlighet att i sådant fall och andra meddela undantag från anmälningsplikten. Ett problem blir i vart fall hur den ska hanteras.

6. Yttrande från Riksidrottsförbundet (RF)

RF har i sitt yttrande till utredningen i denna fråga anfört i huvudsak följande :

RF verkade aktivt för att få till stånd lagstiftningen om tillträdesförbud 2005 och 2009 samt utredningen om Nationell samordning 2011. RF krävde dock inte att frågan om just anmälningssplikt skulle utredas. Frågan har emellertid diskuterats i RF:s samordningsgrupp för supporterkultur vid ett flertal tillfällen, men då utifrån olika möjliga lösningar, med utgångspunkt att personer som meddelats tillträdesförbud inte ska kunna vistas vid arenans närområde i samband med aktuella matcher.

RF bedömer att den nationelle samordnarens förslag på förstärkt tillträdesförbudslag i delbetänkandet (*SOU 2012:23 Mindre våld för pengarna*), som presenterades den 11 april, på ett bättre sätt tillgodoser samma syfte som anmälningssplikt. Enligt utredarens förslag ska tillträdesförbudet gälla även för området utanför arenan på 150-300 meter och Rikspolisstyrelsen (RPS) bör ges i uppdrag att närmare utforma lokala riktlinjer. Skulle utredaren bedöma att det krävs ytterligare förstärkt lagstiftning på området rekommenderar RF en lösning som påminner om lagen om kontaktförbud.

Det är angeläget att tillträdesförbudslagen är så effektiv som möjligt. Inte minst för att ge anordnande föreningar och förbund en möjlighet att fokusera på den positiva supporterkulturen, att planera och genomföra evenemangen till en lustfylld upplevelse. Det ger ökad säkerhet för såväl publik som skydd av domare, spelare, bussar. Förutom ökad säkerhet torde det ge mindre personella bevakningskostnader.

RF står bakom utredarens förslag att det tekniskt bör vara möjligt att de föreslagna förändringarna träder i kraft den 1 januari 2013. En fördel med utredarens förslag är att det också underlättar för ordningsmakten att vid ett sådant tillägg i lagen, när en person meddelats tillträdesförbud, får laglig rätt att i samband med aktuell arena och tidpunkt såväl avlägsna personen som gripa honom/henne för överträdelsen.

RF har i detta ärende tagit in synpunkter från ett antal specialidrottsförbund (SF), Fotboll, Ishockey, Bandy och Innebandy.

Jag vill tillägga att Svenska Fotbollförbundet tidigare har förordat en anmälningssplikt, men förbundet anser nu att om förslagen om tillträdesförbud samt ett gemensamt nationellt register över personer med tillträdesförbud och arrangörsavstängning, som föreslås i delbetänkandet, går igenom uppnås syftet att hålla icke önskvärda individer borta från idrottsarenan.

7. Lagen om kontaktförbud (1988:688)

I lagen om kontaktförbud finns det möjlighet att meddela en person kontaktförbud, kontaktförbud avseende gemensam bostad, utvidgat kontaktförbud och särskilt utvidgat kontaktförbud.

Den här framställningen berör endast särskilt utvidgat kontaktförbud med villkor om elektronisk övervakning. Framställningen är en introduktion avseende möjligheten att använda ett liknande förfarande, som särskilt utvidgat kontaktförbud med villkor om elektronisk övervakning, vid beslut om tillträdesförbud till idrottsarrangemang.

Ett beslut om särskilt utvidgat kontaktförbud ska förenas med villkor om elektronisk övervakning, om det inte finns särskilda skäl mot det. Särskilt utvidgat kontaktförbud med villkor om elektronisk övervakning ska gälla i högst sex månader och kan förlängas med högst tre månader i taget.

Brottsförebyggande rådet (Brå) fick i samband med utredningen till lagen i uppdrag att redovisa möjligheterna att använda elektronisk övervakning vid kontaktförbud. I rapporten redovisades förslaget att den traditionella stationära övervakningen, som exempelvis används vid elektronisk övervakning av kortare fängelsestraff, skulle kompletteras med ett GPS-system vid kontaktförbud. Ett larm går automatiskt till en övervakningscentral när den övervakade träder in i ett område som omfattas av förbudet. Information kan också ges om den övervakade missköter eller manipulerar utrustningen. Brå framhöll dock att tekniken har vissa begränsningar. Positionsbestämning med GPS är främst möjligt utomhus och där täckning saknas kan inte uppgifter om den övervakades position föras över till bevakningscentralen. Rikspolisstyrelsen föreslog att man även kan använda sig av GSM-nätet för positionsbestämning.

Syftet med möjligheten att meddela ett särskilt utvidgat kontaktförbud i kombination med elektronisk övervakning är att förstärka skyddet för den som riskerar att utsättas för brott eller trakasserier och förstärka det skydd som ett kontaktförbud ger. För att ett särskilt utvidgat kontaktförbud ska kunna meddelas krävs att den som förbudet avses gälla har överträtt ett utvidgat kontaktförbud och att skälen för förbudet väger väsentligt tyngre än den inskränkning i rörelsefriheten som förbudet innebär för den enskilde. Särskilt utvidgat kontaktförbud ska omfatta ett väl avgränsat och som regel inte alltför stort geografiskt område. Förbudsområdets storlek ska avgränsas i förhållande till var den som förbudet avser att skydda normalt brukar vistas.

8. Mina överväganden

I mina överväganden kring för- och nackdelar med att införa en anmälningssplikt har jag koncentrerat mig på fyra frågeställningar nämligen effekten på rörelsefriheten, den samlade idrottsrörelsens uppfattning, de praktiska problem som uppstår samt hur de förslag som framlagts i annan ordning kan påverka ett ställningstagande. Jag har även noterat några av de utländska erfarenheter som finns.

Rätten till *rörelsefrihet* framgår av 2 kap. 8 § RF. Var och en är gentemot det allmänna skyddad mot frihetsberövanden. Svenska medborgare är därutöver även i övrigt tillförsäkrade frihet att förflytta sig i riket och lämna det. Denna rättighet är inte absolut. Den får inskränkas enligt de förutsättningar som anges i 2 kap. 20-25 §§ RF. Inskränkningar kan bara göras i lag (20 §) och får endast göras för ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle, och får inte gå längre än vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett begränsningen (21 §). Mötes- och demonstrationsfriheten får begränsas av hänsyn till ordning och säkerhet vid sammankomsten eller demonstrationen eller till trafiken. I övrigt får dessa friheter begränsas endast av hänsyn till rikets säkerhet eller för att motverka allvarlig smittspridning (farsot).

Rätten till rörelsefrihet regleras även i Europakonventionen (EKMR). I artikel 5 regleras rätt att inte bli frihetsberövad utan vidare. Denna regel anses dock inte gälla mycket kortvariga frihetsberövanden. Därutöver gäller även enligt artikel 2 i tilläggsprotokoll 4 en rätt för envar till rörelsefrihet inom riket. Begränsningar får bara göras i den utsträckning det sker i lag, är nödvändigt i ett demokratiskt samhälle och sker för något eller några av vissa särskilt angivna syften, bl.a. att förhindra brott och skydda andra enskildas fri- och rättigheter.

Inskränkningar i rätten till rörelsefrihet måste, som påpekas i RPS:s yttrande, vara proportionella. Om det är möjligt att åstadkomma det eftersträlvade målet med andra mindre ingripande medel måste detta först tillgripas. I annat fall är det svårt att motivera åtgärden som nödvändig och proportionell. I ett system med anmälningssplikt skulle t.ex. den enskilde kunna vara förhindrad att av helt legitima skäl lämna bostadsorten när matcher spelas.

Frihetsberövandet skulle dessutom ske i brottsförebyggande syfte, och inte som en följd av konkret misstanke om ett begånget brott, såsom krävs vid straffprocessuella tvångsmedel som häktning och reseförbud. Idag används anmälningssplikt för svenska medborgare som ett alternativ till häktning för personer som är skäligen misstänkta för ett brott som kan leda till fängelse. Beslut om anmälningssplikt omprövas av domstol efter senast en månad.

Jag menar i likhet med RPS att en anmälningssplikt kan bli en väldigt stor och ingripande rörelseinskränkning.

RPS har redovisat fyra olika tänkbara alternativ för när anmälningssplikt skulle kunna tillämpas (se sidan 6). Riksdagen bad regeringen att återkomma med ett förslag att införa anmälningssplikt för personer som har tillträdesförbud på idrottsevenemang. Anmälningssplikten skulle också omfatta personer som dömts för våldsbrott eller ordningsstörning i samband med idrottsevenemang. Detta är därmed ett annat alternativ.

Den samlade idrottsrörelsens uppfattning framgår av yttrandet från RF. Synpunkter har inhämtats från ett antal specialförbund (SF), Fotboll, Ishockey, Bandy och Innebandy. RF bedömer att den nationelle samordnarens förslag på förstärkt tillträdesförbudslag i delbetänkandet på ett bättre sätt tillgodoser samma syfte som anmälningssplikt. Skulle utredaren bedöma att det krävs ytterligare förstärkt lagstiftning på området rekommenderar RF en lösning som påminner om lagen om kontaktförbud.

RPS har i sitt yttrande rest ett antal *praktiska problem* såsom frågor om var en person ska anmäla sig. Är det rimligt att personen ska anmäla sig på en annan ort långt från hemmet samtidigt som personen i fråga inte gjort sig skyldig till brottslig gärning? När det är match under högsäsong kan en anmälningssplikt i extrema fall för den enskilde leda till att han i princip får anmäla sig, om det gäller de högre serierna, flera dagar i veckan. Hur hanterar man en ensamstående pappa med två minderåriga barn som bor ett stenkast från en aktuell arena? Vad gör man om en person inte anmäler sig? Listan på praktiska problem kan göras lång.

Internationellt finns inga tydliga förebilder. Det engelska systemet som ofta åberopas i debatten avser endast fall då landslaget spelar bortamatcher eller då – om så bedöms lämpligt – engelska klubblag spelar utomlands. Det senare gäller även fall då de möts inbördes. I övriga Europa förekommer inte, enligt vad jag känner till, inslag av anmälningssplikt.

I delbetänkandet *Mindre våld för pengarna* lämnas ett antal *alternativa förslag* till skärpningar av lagen om tillträdesförbud. Vidare föreslås en rätt att föra ett gemensamt, nationellt register över personer med tillträdesförbud och arrangörsavstängningar. Det finns goda skäl att avvakta effekterna av ett införande av dessa lagändringar, eftersom syftet med dessa är att uppnå just de effekter en anmälningssplikt vill åstadkomma. Dessa alternativa lösningar är av betydligt mindre integritetskränkande art.

9. Mina förslag

Mot bakgrund av vad som anförts i det föregående föreslår jag att man avvaktar med att införa en anmälningsplikt. De förändringar som föreslagits efter det att riksdagen fattat sitt principbeslut bör först få chansen att ge effekt. Innebörden av dessa förslag svarar enligt min mening väl mot de ambitioner som ligger bakom riksdagens ställningstagande. Skulle situationen - även om de nu aktuella förslagen genomförs – komma att förvärras finns fulla möjligheter att återvända till frågan om en anmälningsplikt.

Björn Eriksson

Stefan Dellså